



Nord vei & Anlegg AS
Gottesjordneset Industriområde

Dato: 25.06.2020
Vår ref: 20/00875-14
Deres ref:

9310 SØRREISA

Tildeling av driftskonsesjon etter mineralloven for Fornes Øst i Tromsø kommune. Tiltakshaver: Nord Vei & Anlegg AS

Ladebekken 50
Postboks 3021 Lade
N-7441 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00
E-POST post@dirmin.no
WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883
SWIFT DNBANOKK
IBAN NO5376940505883
ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR
TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til søknad om driftskonsesjon for Fornes Øst i Tromsø kommune fra Nord Vei & Anlegg AS (org. nr. 989 071 637).

1. Tildeling av driftskonsesjon

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til søknad om driftskonsesjon datert 6. mars 2020 fra Nord Vei & Anlegg AS (org. nr. 989 071 637). Nord Vei & Anlegg AS (org. nr. 989 071 637), heretter benevnt «Tiltakshaver» eller «Tiltakshaveren», gis med dette driftskonsesjon etter mineralloven § 43.

Tiltakshaver, gis driftskonsesjon for uttak av løse masser og fast fjell i Fornes Øst på del av eiendommen gbnr. 161/1 og 161/46 i Tromsø kommune. Mineralforekomsten tilhører kategorien grunneiers mineraler.

Konsesjonsområdet har et areal på ca. 224 daa og fremgår av kart «Fornes Øst – konsesjonsområde».

Området er i henhold til reguleringsplan «Grustak på østre side av Fornesdeltaet, Ulsfjord», planID L-12 1314, regulert til massetak.

Tildeling av driftskonsesjon erstatter ikke krav om andre tillatelser, godkjenning, arealavklaring eller konsesjon etter annen lovgivning. Tiltakshaver er ansvarlig for å innhente andre nødvendige tillatelser.

2. Vilkår for driftskonsesjonen

Konsesjonen gis med følgende vilkår:

2.1. Driftsplan

Driften skal til enhver tid skje i samsvar med driftsplan godkjent av DMF.

Dersom Tiltakshaver ønsker å gjøre vesentlige avvik fra driftsplanen, skal dette på forhånd godkjennes av DMF.



DMF kan kreve ny oppmåling og at ajourførte kart og profiler sendes inn når DMF finner det nødvendig.

2.2. Økonomisk sikkerhetsstillelse

Tiltakshaver pålegges å stille økonomisk sikkerhet med NOK 800 000, som beskrevet i vedtakets punkt 5.11, for oppfyllelsen av nødvendige sikrings- og oppryddingstiltak etter mineralloven §§ 49 og 50, jf. mineralloven § 51.

Den økonomiske sikkerheten skal stilles med bankgaranti for et grunnbeløp stort NOK 300 000, og deretter årlige avsetninger til bankkonto som det skal etableres pant i til fordel for DMF slik at Tiltakshaver ikke kan råde over denne på noe vis, begge deler som beskrevet i punkt 5.11.

Før oppstart av drift skal Tiltakshaveren overfor DMF ha:

- (i) Inngått avtale om finansiell sikkerhetsstillelse;
- (ii) Fremlagt en påkravsgaranti fra bank som DMF anser tilfredsstillende;
- (iii) Etablert pantet til fordel for DMF, jf. panteloven §§ 4-4 til 4-6.

2.3. Bergteknisk ansvarlig

Ethvert skifte av bergteknisk ansvarlig for uttaket skal meldes skriftlig til DMF uten ugrunnet opphold.

2.4. Øvrige vilkår

Ved istandsettingen av bruddet skal det sikres at massene som brukes ikke inneholder svartelistede arter.

3. Godkjenning av driftsplan

DMF godkjenner driftsplanen for Fornes Øst. Godkjent versjon av driftsplanen er vedlagt dette konsesjonsvedtak.

4. Høringsuttalelser og DMF sine kommentarer

Søknaden om driftskonsesjon har vært på høring jf. forvaltningslovens § 17, hos Tromsø kommune, Fylkesmannen i Troms- og Finnmark, Troms- og Finnmark fylkeskommune, NVE, det lokale reinbeitedistriktet og aktuelle naboer.

Høringsperioden var fra 4. mai 2020 til 3. juni 2020. DMF har mottatt høringsuttalelser fra Fylkesmannen i Troms og Finnmark, Troms og Finnmark fylkeskommune, Troms Kraft Nett AS, Swerock AS, Thorbjørn K. Henriksen og Kjell Giæver.

Fra høringsuttalelsene har DMF særlig merket seg følgende:

Fylkesmannen i Troms og Finnmark

Fylkesmannen er forurensningsmyndighet for etablering av massetak og steinbrudd hvor det skal knuses eller siktes masse for produksjon av ulike grus/sand/singelfraksjoner. Virksomheten skal, i god tid før oppstart, sende en skriftlig melding til Fylkesmannen som beskriver tiltaket. Virksomheten skal for øvrig rette seg etter bestemmelsene i forurensningsforskriften kapittel 30 for driften av masseuttaket. Fylkesmannen ønsker spesielt å nevne krav til støvnedfallsmålinger, støyberegninger, støvdempende tiltak og utslipp til vann.



Utslipp til vann

I Vann-nett er vannforekomsten Kjosen vurdert til god økologisk stand. Konesjonsområdet for den planlagte utvidelsen av masseuttaket ligger ved vannforekomsten. For søk om det planlagte masseuttaket, må det vurderes hvilken effekt og påvirkning resipienten får, og om den økologiske tilstanden forverres. Tiltaket skal ikke påvirke vannkvaliteten slik at tilstandsklassen for resipienten endres til en dårligere miljøstand. Ved fare for at miljøtilstanden endres til dårligere kvalitet, må tiltaket vurderes etter vannforskriften § 12.

Det er viktig at det settes vilkår for at drenering av masseuttaket utføres, og dimensjoneres på en slik måte at det ikke fører til utslipp/utspyling av finpartikulære materialer til resipient. Det må heller ikke føre til skade på omgivelsene.

Prosessvann uten miljø- og helseskadelige stoffer/egenskaper, kan slippes til sjø- eller ferskvannsresipient dersom maksimalkonsentrasjonen av faststoff/suspendert stoff i utslippspunktet er under 50 mg/l, og dersom utslippet ikke medfører nedslamming i resipienten. Virksomheten for masseuttaket er ansvarlig for at utslippet ikke påvirker vannkvaliteten i primærresipient slik at tilstandsklassen for resipienten endres til en dårligere miljøstand.

Kystfuruskog

I Naturbasen er det registrert kystfuruskog innenfor uttaksområdet. Kystfuruskogen «Fornes-øst» er registrert i forbindelse med kartlegging av biologisk mangfold i Tromsø kommune i 2004. Den ble da vurdert som lokalt viktig, og er en av seks lokaliteter med kystfuruskog. Kystfuruskog ble i 2004 vurdert som sårbar (VU).

Fylkesmannen har lite opplysninger om denne lokaliteten, og vurderer den derfor utfra berggrunn og kart over løsmasser i området. På Fornes er berggrunnen gabbro, og løsmassene består av breelavsetninger. Fylkesmannen har også vurdert naturtypen opp mot norsk rødliste og naturtyper fra 2018, og benyttet informasjon om lokaliteten med gammel furuskog «Tyttebærdalen», som også er lokalt viktig og ikke trua i norsk rødliste for 2018.

Lokaliteten kan også vurderes om den trua naturtypen *svakt til intermediær rik sandfuruskog* (NT) som er nær trua (2018). Naturtypen omfatter svak og noe rikere lyng- og lav-lågurtskog med dominans av bartrær, i hovedsak furu, på løsmasser av sand og grus. Nettopp denne lokaliteten er relativt liten og det har tidligere vært tatt ut masser her, slik at tilstanden nok er av middels verdi. Fylkesmannen vil likevel oppfordre til at de delene av kystfuruskogen som er intakt, beholdes, slik at en i hovedsak begrenser planområdet til delen av kystfuruskogen som allerede er sterkt påvirket av tidligere masseuttak.

Beplantning

Det kan settes krav til beplantning i driftsplaner. Fylkesmannen ber om at det stilles krav som sikrer at det ikke benyttes svartelista arter, jf. Norsk rødliste for arter.

Naturmangfoldloven

Hvis avbøtende tiltak gjennomføres, og krav i forurensningsforskriften kapittel 30 følges for virksomheten, mener Fylkesmannen at utvidelsen ikke vil komme i konflikt med observasjoner i artskart og naturbase, jf. miljømålene i naturmangfoldloven, eller



slik at den samlede belastningen i området økes vesentlig (jf. naturmangfoldloven § 10).

Reindrift

Fylkesmannen forutsetter at tiltakshaver følger gjeldende reguleringsplan med planbestemmelser. Den ivaretar flyttleien og reindriftsinteressene.

Nord Vei & Anlegg sine kommentarer

Nord Vei & Anlegg AS tar merknadene fra fylkesmannen til etterretning og vil i god tid før oppstart sende en skriftlig melding til fylkesmannen som beskriver tiltaket. Virksomheten skal for øvrig rette seg etter bestemmelsene i forurensningsforskriften knyttet til støv, støy og utslipp til vann. Øvrige bemerkninger tas til etterretning ved arrondering av områdene etter uttak.

DMF sine kommentarer

Når det gjelder forholdene til naturtypene som det vises til over, vil DMF bemerke at den planlagte driften i uttaket i hovedsak vil skje hvor toppdekket allerede er fjernet. En drift på jomfruelig område vil måtte skje etter en ny reguleringsplan med tilhørende prosess. Det tas inn et vilkår om at det ikke skal benyttes svartelista arter. DMF forutsetter at tiltakshaver retter seg etter forurensningslovens regelverk. For øvrig tar DMF høringsuttalelsen til etterretning.

Troms og Finnmark fylkeskommune

Generelt

Fylkeskommunen ber DMF om å følge opp krav til istandsetting og tilbakeføring av tidligere masseuttak i området før det gis konsesjon for ytterligere uttak.

Samferdsel

Uttaksområdet er tilknyttet fv. 7900 Jøvikvegen som Troms og Finnmark fylkeskommune er vegeier av. Det forutsettes at transport av masser fra uttaksområdet følger fylkesvegen tillatte bruksklasse samt tillatt totalvekt. Det er tiltakshavers ansvar å påse at massetransporten er i henhold til oppdaterte veglister.

Klima

Troms og Finnmark fylkeskommune savner temaet tiltakets virkning på klimagassutslipp. Tiltakshaver skriver ikke noe om temaet, med det påpekes at uttransport for det meste skal gå på båt, jf. punkt 9 i søknaden fra Nord Vei & Anlegg AS skal steinen gå til asfaltproduksjon. «Transporten vil for det meste gå på båt til kunder og eget forbruk». «..produksjonsanlegg for asfalt ligger i Kvalsund i Finnmark, Stormoen i Balsfjord og Evenes i Sør-Troms. Disse anleggene vil benytte steinmaterialer fra Fornes og transportere til anleggene med båt».

Det er positivt at massene skal transporteres med båt og ikke med bil, da det antas at en båt tar større mengder pukk og grus enn en lastebil. Det etterlyses likevel et bedre bilde av hvor mye masser som planlegges transport ut med lastebil. Tiltakshaver oppfordres også til å se på muligheter for hvordan bedriften kan produsere pukk på en måte som genererer minst mulig klimagassutslipp.

Det bør videre alltid tas hensyn til fremtidige klimaendringer, og det bør vektlegges om tiltaket påvirker områdets sårbarhet for klimaendringer, dette temaet er i svært liten grad omtalt i søknaden. Se statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og



klimatilpasning (28.09.18) punkt 1: «Klimatilpasning og utslippsreduksjoner må sees i sammenheng der det er relevant. Det er viktig å planlegge for løsninger som både reduserer utslippene og reduserer risiko og sårbarhet som følge av klimaendringer.»

Friluftsliv

Uttaksområdet ligger på østsiden av Forneselvas utløp i Kjosenfjorden. Området grenser inn til et friluftsområde «Holmbuktura-Jøvik nærområde» (ID FK 00011349) som er kartlagt som svært viktig (A-verdi). Det går en turrute innover Fornesdalen og flere små stier. Disse benyttes til nærturer, og i sammenheng med turer til Fugldalen, Kvalvikdalen eller Goverdalen. Forneset benyttes også som utgangspunkt for fjellturer, blant annet til Store Fornestinden. Den klassiske Jiehkkevarritraversen strekker seg ca. 30 km gjennom området fra Holmbukt til endepunktet nederst i Fornesdalen. Området er i stor grad berørt av dagens inngrep, samt småkraftutbygging, men innehar likevel vesentlige kvaliteter i nærliggende områder som er viktig å ivareta og sikre tilgang til allmennheten.

I henhold til bestemmelsene til eksisterende reguleringsplan punkt 6.4 b) at vegetasjonen i området skal opprettholdes. Reguleringsplanen har bestemmelser om reindrift og kulturminner, men inneholder ingenting om friluftsliv og hensynet til allmennhetens bruk av området. Dette er interesser som må ivaretas og inkluderes gjennom vilkår i en eventuell konsesjon. Det er avgjørende med presise istandsettingsplaner som følges opp aktivt. Etappevis istandsetting av ferdige områder er nødvendig. Dagens område, på begge sider av elva, har stort potensiale for istandsetting. Sumvirkningene for friluftsliv og landskap må vurderes også utover selve uttaksområdet.

Automatisk freda kulturminner

Fylkeskommunen er myndighet for å ivareta automatisk freda kulturminner i arealplanlegging. Planområdet er sjekket mot fylkeskommunens arkiver og ut fra en faglig vurdering av området. Så langt fylkeskommunen kjenner til er det ikke konflikt med kjente, automatisk freda kulturminner.

Den generelle aktsomhets- og meldeplikten må fremgå av planens dokumenter. Dersom det i løpet av arbeidets gang skulle komme frem gjenstander eller spor som indikerer eldre tids aktivitet i området, må arbeidet stanses og fylkeskommunen kontaktes umiddelbart. Både tiltakshaver og utførende entreprenør har ansvar for at dette pålegget blir fulgt opp, jf. lov om kulturminner. For uttalelse om samiske kulturminner viser fylkeskommunen til eget brev fra Sametinget.

Nord Vei & Anlegg sine kommentarer

Det er de samme områdene som er brukt i tidligere drift som vil benyttes og således beplantes og arronderes etter uttaket. Vedrørende samferdsel og trafikk tilknyttet fv.7900 vil Nord Vei & Anlegg følge de samme restriksjonene som øvrige trafikanter. For friluftsliv går trafikken utenfor reguleringsområdet. Dersom det blir endringer vil Nord Vei & Anlegg AS være med på å legge til rette for slik trafikk. Hensynet til kulturminner er ivaretatt i reguleringsplanen.

DMF sine kommentarer

Etter DMF sin mening er det ikke naturlig å ta inn noe regnskap om utslipp i en driftsplan for en masseuttak. Det er Tromsø kommune som er ansvarlig myndighet i henhold til plan- og bygningsloven og som dermed er ansvarlig for arealbruken i



kommunen. En vurdering av arealbruken som masseuttak kontra fritidsliv er det derfor Tromsø kommune.

DMF forutsetter at tiltakshaver retter seg etter regelverket knyttet til automatisk freda kulturminner. For øvrig tar DMF høringsinnspillet til etterretning.

Troms Kraft Nett AS

Troms Kraft Nett AS (TKN) har to eksisterende kraftledninger i området som må tas hensyn til.

Uttak av masser inn mot linjetrase og mastepunkt

Det er ikke noe i veien for å ta ut masser mellom to mastepunkt så fremst det ikke reduserer fundamenteringen av masten(e) pga. erosjon eller masseutglidning. Som et minimum skal ikke terreng endres i en horisontal avstand på minimum 10 meter fra mastepunkt, eller mer det forholdene tilsier det.

Driftsleders minsteavstand for nærføring på 4,5 meter for 132 kV anlegg og 3,0 meter for 22 kV anlegg fra maskin til strømførende line skal overholdes til enhver tid.

Plassering av konstruksjoner o.l.

Midlertidige konstruksjoner, maskiner og utstyr skal ha en horisontal avstand til ytre strømførende line på minst 7,5 meter. Dersom det benyttes kran eller annet utstyr som er høyere enn linja skal dette tas opp med TKN særskilt.

Avslutning

I henhold til vedlegg til høringsuttalelsen skal TKN inngå en avtale med tiltakshaver om arbeid nær nett tilhørende TKN. TKN ønsker å gjøre dette ved en befaring av området når det er bart. Det må avtales en fast kjørevei(er) under linje. Det foretas måling for å overholde avstander til kraftledningene.

TKN gjør oppmerksom på at dersom TKN må gjøre tiltak for å opprettholde sikker drift så vil dette faktureres den som er ansvarlig for tiltaket. Ved skade på nettanlegg tilhørende TKN kan tiltakshaver være erstatningspliktig ovenfor nettselskapet.

Nord Vei & Anlegg sine kommentarer

Nord Vei & Anlegg AS tar høringsuttalelsen til etterretning og vil følge Troms Kraft Nett sine rutiner ved arbeid i nærheten av høyspentlinjer og andre kraftlinjer over reguleringsområdet.

DMF sine kommentarer

DMF forutsetter at Nord Vei & Anlegg AS forholder seg til de retningslinjer som foreligger for arbeid nær høyspentanlegg og at man tar kontakt med TKN ved behov. For øvrig tar DMF høringsuttalelsen til etterretning.

Swerock AS

Historikk

Statens Vegvesen ervervet i 1984 deler av eiendommen 161/1. Parsellen fikk deretter eget gbnr. 161/46. Det ble startet opp produksjon og anlagt asfaltfabrikk samt at det ble anlagt kai. I 2003 ble Statens Veivesens produksjonsdivisjon omdannet til selskapet Mesta og overføring av hjemmelen skjedde under samme tidsepoke. Det ble i tillegg inngått avtale (datert 2.10.02) om utvidelse av uttaksområdet til også gjelder deler av



grunneiendommen 161/1. Avtalen ble inngått med et avtaletidsrom på 10 år med rett til forlengelse i nye 10 år ifølge avtalens punkt 12.

I 2011 ervervet selskapet Lemminkainen Norge AS selskapet Mesta Industri som overtok alle rettigheter og forpliktelser til samtlige av Mestas uttaksrettigheter for masseuttak i Norge. Også dette avtaleforholdet ble overført. Selskapet Lemminkainen hadde fra før leie til uttaksrettigheter av sans og grus på eiendommen gbnr. 161/20 feste nr. 2 med hjemmelshaver Torbjørn Henriksen. Tilkomst til eiendommene gbnr. 161/46 og 161/1 skjer via driftsvei anlagt på eiendom gbnr. 161/20, festenr. 2.

Lemminkainen besluttet etter ervervningen av Mesta Industri AS og starte en prosess med gradvis nedleggelse av drift på eiendommen gbnr. 161/46 og 161/1. Årsaken til dette var at kvalitet på løsmasser var av svært vekslende kvalitet samt at man ikke lykkes med den gangen i innhente tillatelse fra Tromsø kommune om å utvinne uttaket til også å omfatte uttak av fast fjell. Tromsø kommune var den gang tilsynsmyndighet for uttaket og har vært den offentlige myndighet Lemminkainen forholdt seg til når det gjaldt opprydning og nedlegging av uttaket. Dette ble også bekreftet av DMF da selskapet i 2013 ba om tilsyn i forbindelse med opprydningsarbeider med den begrunnelse at det var Tromsø kommune som i sin tid hadde tildelt konsesjon for uttaket på Fornes Øst, og således var tilsynsmyndighet. I tidsrommet 2013-2015 ble det gjennomført svært omfattende opprydningsarbeider med fjerning av eksisterende brakkerigg, utplanering av restmasser samt fjerning av avfall etter driften. Det ble også påført gjødsel og frømateriale etter en revegeteringsplan utarbeidet av et konsultentselskap i Tromsø som ble godkjent av Tromsø kommune samt FM i Troms. Det ble også foretatt en miljøundersøkelse av et frittstående konsultentselskap. Alle dokumenter vedrørende opprydningsarbeider og kommunikasjon med FM er journalført og skal således foreligge i Tromsø kommunes saksarkiv.

Med virkning fra 1.1.2018 fusjonerte selskapene Lemminkainen og YIT og selskapet het etter dette YIT Norge AS. Peab Industri ervervet 1.7.2019 YIT's sin industrivirksomhet i Norden og oppkjøpet ble godkjent av konkurransetilsynet i EU 1.4.2020. Tidligere YIT's pukkvirksomhet sorterer nå under Swerick AS under samme organisasjonsnummer som tidligere.

Det er ellers å anmerke følgende:

- Sluttbefaring er ikke gjennomført med grunneierne iht. kontrakt inngått mellom SVV og grunneierne av 161/1 datert 2.10.2002.
- Hjemmel av gbnr. 161/46 er tilbakeført til grunneierne i 2014. Swerock AS forutsetter at ny tiltakshaver sin virksomhet ikke vil medføre ytterligere opprydningsforpliktelser for Swerock AS, og at Swerock AS betrakter seg løst fra grunneierkontrakten med alle opprydningsforpliktelser ved at grunneier har inngått ny grunneieravtale med Nord Vei & Anlegg AS som avtalepart.
- Swerock AS forutsetter at fremtidig aktivitet av tiltakshaver gjennomført på omsøkt driftskonsesjon for Fornes Øst, ikke vil forstyrre pågående drift eller føre til økte oppryddingskostnader på gbnr. 161/20 feste nr. 2, dvs. område som i dag disponeres av Swerock AS.
- En tilfredsstillende HMS-plan gjeldende transport av maskiner, masser og utstyr må utarbeides for å ivareta Swerocks sikkerhet for sin virksomhet og personell på gbnr. 161/20, festenr 2. Denne må godkjennes av Swerock.
- Ut over dette har Swerock ellers ingen merknader til søknaden.



Nord Vei & Anlegg sine kommentarer

Nord Vei & Anlegg AS registrerer Swerock AS sine kommentarer. Swerock AS sitt forhold til grunneierne er ivaretatt ved avtalen mellom Nord Vei & Anlegg AS og grunneierne. For øvrig har Swerock AS ingen kontrollmyndighet for Nord Vei & Anlegg AS sin drift, men Nord Vei & Anlegg AS skal bidra til et positivt og godt samarbeid med naboene.

DMF sine kommentarer

Swerock AS må selv ta kontakt med grunneierne for å avklare deres forhold. DMF forventer at tiltakshaver og Swerock AS kan finne frem til et godt samarbeidsforhold. For øvrig tas høringsuttalelsen til etterretning.

Thorbjørn K. Henriksen

Som grunneier til gbnr. 161/20 er Henriksen nærmeste nabo som grenser mot eiendommene gbnr. 161/1 og 46. I den forbindelse bemerkes:

1. Eierne av 161/1 og 46 herunder også tiltakshaver vil Henriksen tro at de vil ha behov for adkomstvei mv. til uttaket på sine eiendommer, som i tilfelle måtte gå over Henriksen sin eiendom og dermed vil bli en uakseptabel ulempe for Henriksen sin del – uten en avtale.
2. Grensene mellom gbnr. 161/1 og 46 og Henriksen sin eiendom fastsettes, sikres og koordinatbestemmes.

For øvrig har Henriksen ingen vesentlige merknader hva angår uttaket innenfor eiendomsgrensene for gbnr. 161/1 og 46.

Nord Vei & Anlegg sine kommentarer

Grunneierne for gbnr. 161/1 og 46 har veirett over grunnen til Henriksen. Avtalen mellom Nord Vei & Anlegg AS og grunneierne for gbnr. 161/1 og 46 presiserer at Nord Vei & Anlegg AS kan bruke denne veiretten.

DMF sine kommentarer

DMF anser spørsmålet om en veirett over eiendommen gbnr. 161/20 som et privatrettslig forhold som det ikke er aktuelt å avgjøre i en driftskonsesjon etter mineralloven. Når det gjelder grensene mellom eiendommene gbnr. 161/1 og 46 og Henriksen eiendom, viser DMF til de grenser som fremkommer av matrikkelen.

Kjell Giæver

Kjell Giæver representerer grunneierne.

1. Reguleringsplan L-12 1314 oppgis å være på 285 daa. I kart under økt 2.4 i driftsplanen står det ca. 296 daa.
2. Under 2.4 oppgir tiltakshaver at uttaksområdet er 198 daa. DMF oppgir at konsesjonsområdet/uttaksområdet til å være 224 daa.
3. Under punkt 5.4 (siste avsnitt under innledning) vises det til en driftsplan av 15.12.2019. Finnes det flere driftsplaner?
4. Grunneierne har ikke kunnskap til å beregne masser, men antar at uttaksvolum er grovt stipulert.

Grunneierne håper på god oppfølging av DMF.



Nord Vei & Anlegg sine kommentarer

Det finnes bare en driftsplan som er oversendt til DMF. Vedrørende arealene er det reguleringsplanen som definerer arealet og begrenser uttaket.

DMF sine kommentarer

Konsesjonsområdet som tildeles i denne driftskonsesjon er på 224 daa og fremgår av kart «Fornes Øst – konsesjonsområde». Når det gjelder spørsmålet om uttaksvolum, vil DMF bemerke at en driftskonsesjon gis for et bestemt areal (konsesjonsområdet) og ikke for et bestemt volum. For øvrig tas høringsinnspillet til etterretning.

5. DMF sin vurdering av søknad om driftskonsesjon

Minerallovens formål er å fremme og sikre samfunnsmessig forsvarlig forvaltning og bruk av mineralressursene i samsvar med prinsippet om en bærekraftig utvikling.

I henhold til mineralloven § 43 krever samlet uttak av mineralforekomster på mer enn 10 000 m³ masse og ethvert uttak av naturstein, driftskonsesjon fra DMF. Driftskonsesjon kan bare gis til den som har utvinningsrett.

En konsesjonssøknad skal underlegges en skjønnsmessig prøving før det avgjøres om driftskonsesjon skal gis. Ved vurderingen av hvorvidt driftskonsesjon skal gis skal det legges vekt på om søker er «skikket» til å utvinne forekomsten. Dette innebærer at det skal legges vekt på om prosjektet fremstår som gjennomførbart økonomisk, om det legges opp til bergfaglig forsvarlig drift og om søker har tilstrekkelig kompetanse for drift av forekomsten. Ved vurderingen av om det skal gis driftskonsesjon skal det også legges vekt på hensynene angitt i mineralloven § 2.

DMF kan fastsette vilkår for en driftskonsesjon. Vurderingstemaet ved avgjørelsen av hvilke vilkår som skal stilles, vil i stor grad falle sammen med de hensyn som er relevante ved vurderingen av om konsesjon skal gis.

DMF har foretatt følgende vurdering av konsesjonssøknaden:

5.1 Utvinningsrett

Mineralforekomsten som skal utvinnes tilhører kategorien grunneiers mineraler. Tiltakshaver er ikke grunneier til konsesjonsområdet, og det kreves derfor avtale med grunneier om utvinningsrett til forekomsten. Tiltakshaver har i søknadsprosessen fremlagt avtale med grunneierne som dokumentasjon for utvinningsrett.

Avtalene gir Tiltakshaver utvinningsrett til forekomsten på det omsøkte konsesjonsområdet i avtaleperioden.

DMF vurderer at Tiltakshaver har utvinningsrett til forekomsten.

5.2 Tiltakets arealmessige status

Konsesjonsområdet har et areal på ca. 224 daa og fremgår av kart «Fornes Øst – konsesjonsområde».

Området er i henhold til reguleringsplan «Grustak på østre side av Fornesdeltaet, Ulsfjord», planID L-12 1314, regulert til massetak.

5.3 Prosjektets økonomi



DMF har vurdert den vedlagte informasjonen om økonomien i prosjektet. DMF vurderer prosjektet å være økonomisk gjennomførbart.

5.4 Driftsplan

For å ivareta kravet om bergfaglig forsvarlig drift, finner DMF grunn til å innta som vilkår i konsesjonen at driften til enhver tid skal skje i samsvar med driftsplan godkjent av DMF.

Driftsplanen skal være et styringsverktøy for Tiltakshaver i gjennomføringen av uttaket, og et referansedokument ved DMFs tilsyn.

Tiltakshaver har i forbindelse med søknaden fremlagt forslag til driftsplan for uttaket.

Forslaget til driftsplan omfatter hele driftsperioden og avslutningen av bruddet. Beskrivelsen og kart- og snitt-tegninger presenterer det planlagte uttaket av løsmasser og fast fjell innenfor det omsøkte arealet på 224 dekar. Det totale volum masser som skal tas ut er estimert til 1 300 000 m³, fordelt som anslagsvis 900 000 m³ fjell og 400 000 m³ løsmasser. Årlig uttak vil variere med markedet, men planlagt uttak pr. år er 65 000 faste m³. Det legges opp til drift i seks etapper, med drivretning mot sør. Utdrevne områder som ikke er nødvendig i den videre drift, istandsettes fortløpende. Videre presenteres plan for sikring og for avslutning. Bruddområdet planlegges tilbakeført til LNF.

DMFs vurdering er at vedlagte versjon av driftsplan for Fornes Øst, kan godkjennes. Planen anses å tilfredsstillende de krav DMF stiller til driftsplaner og etter DMFs vurdering legger planen opp til bergfaglig forsvarlig drift.

Dersom det under driften oppstår nye situasjoner eller andre endringer i forutsetningene for driften, eksempelvis geologiske og kvalitetsmessige variasjoner, bør det imidlertid på vilkår kunne gis åpning for å gjøre endringer og tilpasninger i forhold til planen. I tilfeller hvor Tiltakshaver ønsker å gjøre vesentlige avvik fra den til enhver tid gjeldende driftsplan, skal dette på forhånd godkjennes av DMF.

Underveis i driften vil DMF kunne ha behov for oppdaterte kart og snitt som dokumenterer dagens situasjon i uttaksområdet og status i forhold til godkjent driftsplan. Det inntas derfor som vilkår i konsesjonen at DMF kan kreve at Tiltakshaver foretar ny oppmåling og at ajourførte kart og profiler sendes inn når DMF finner det nødvendig.

5.5 Bergfaglig forsvarlig drift

Kravet om at driften skal skje på en bergfaglig forsvarlig måte innebærer at aktiviteten må skje i samsvar med tilfredsstillende faglige standarder for denne type virksomhet.

DMF vurderer at den foreslåtte driftsmåte er for uttaket bergfaglig forsvarlig. Ved vurderingen har DMF lagt vekt på driftsplanen for uttaket.

5.6 Søkers kompetanse for drift av forekomsten

Ved vurderingen av om søker har tilstrekkelig kompetanse, er det den totale kompetansen som søker har tilgang til, som skal vurderes i forhold til kravet til skikkethet.



I henhold til forskrift til mineralloven § 3-1 skal alle uttak av mineralske ressurser skal ha en bergteknisk ansvarlig.

Tiltakshaver har i søknaden oppgitt Kent Nordhaug som bergteknisk ansvarlig for uttaket. Vedkommende er registrert hos DMF som bergteknisk ansvarlig for uttaket og oppfyller forskriftens kvalifikasjonskrav.

DMFs vurdering er at Tiltakshaver har tilstrekkelig kompetanse for drift av forekomsten.

5.7 Miljømessige konsekvenser av utvinning

Ved vurderingen av om driftskonsesjon skal gis skal hensynet til miljøet vektlegges og DMF kan i konsesjonsvedtak stille vilkår for å ivareta miljøhensyn.

Det foreligger reguleringsplan for uttaket.

Biologisk mangfold – vurdering etter naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven § 7 pålegger alle myndighetsinstanser som fatter beslutninger som har virkninger for naturen å vurdere planlagte tiltak opp mot prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12. I DMFs behandling av konsesjonssøknaden er reguleringsplanen, høringsuttalelser, samt egne søk i naturbase og Artskart (gjennomført den 23. juni 2020) lagt til grunn for vurderingene etter naturmangfoldloven. DMF anser kunnskapsgrunnlaget jf. naturmangfoldloven § 8 som tilstrekkelig til at det kan fattes vedtak i saken. Føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 kommer dermed ikke til anvendelse.

Det er et område som er markert som kystfuruskog som er registrert i Naturbase. Dette området ligger delvis inn i konsesjonsområdet for driftskonsesjonen. Flyfoto av området viser at store deler av den registrerte kystfuruskogen som ligger innenfor konsesjonsområdet, allerede er fjernet i forbindelse med tidligere uttak i området. DMF vurderer derfor at videre uttak kun vil ha mindre påvirkning på forekomsten av kystfuruskogen.

DMF vurderer at uttak av masser som omsøkt ikke vil være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4 eller forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5.

Jf. naturmangfoldloven § 10 skal den samlede belastning på økosystem og naturmangfoldet i regionen vurderes.

DMF legger ved sin vurdering vekt på at det allerede er skjedd et betydelig uttak i området. Det meste av naturinngrepet er allerede inntrådt. Etter DMF sin mening er det hensiktsmessig å fullføre uttaket og deretter sørge for en skikkelig istandsetting av området.

DMF har kommet til at det ikke foreligger avgjørende momenter mot at konsesjon innvilges.

DMF finner imidlertid grunn til å ta inn et vilkår om at det ved istandsetting av bruddet skal sikres at det ikke kommer svartelistede arter inn i bruddet, jf. fylkesmannens høringsinnspill.



5.8 Forholdet til omgivelsene og nærliggende områder under drift

Forvaltning og bruk av mineralressursene skal ivareta hensynet til omgivelsene og nærliggende områder under drift. Det er derfor viktig at driver gjennomfører nødvendige sikringstiltak for å hindre eventuelle skader på eiendom, mennesker og dyr.

I driftsplanen skriver tiltakshaver at i gjeldende reguleringsbestemmelse iht. pkt 6.3 skal det opprettes et midlertidig gjerde med formål å legge til rette for at rein kan trekke gjennom området der det foregår drift i masseuttaket. Der det er praktisk mulig ønsker tiltakshaver at det kan nyttes steinblokker/steingjerder i kombinasjon med skilting, og at disse nødvendigvis ikke må være 1,2m høye men plasseres rundt hele uttaksområdet der dette blir påkrevet.

Tiltakshaver skriver videre at det viktigste er å hensynta sikkerheten for mennesker og dyr og sørge for at dette skjer der dette er mest naturlig og hensiktsmessig, samt bruke materialer som er tilnærmet «livsvarige» levetid. Om det må settes opp permanente gjerder blir det ikke satt opp før sprengingsarbeidene er utført i det aktuelle området. Varslingskilt sette opp i tilknytning til gjerdet iht. plankart for drift av rein ved flytting.

DMF har kommet til at dette ikke er avgjørende momenter mot at konsesjon innvilges.

5.9 Tiltakets betydning for verdiskaping og næringsutvikling

Forekomsten det søkes driftskonsesjon for inngår i råstoffgrupperingen sand, grus, pukk og leire (byggeråstoffer). Råstoffet bearbeides til produkter som det moderne samfunnet er helt avhengig av og som anvendes til bruk i bygg, veier og anlegg.

Tiltakshaver opplyser at antall arbeidsplasser på pukkverket ca. 3-8 stykker, i tillegg kommer transport med båt og bil. Bergarten har en svært god kvalitet og dekker det meste av kvalitetene til asfalt, betong og øvrige byggeråstoff.

5.10 Langsiktig planlegging for etterbruk eller tilbakeføring av området

Tiltakshaver opplyser at uttaket skal istandsettes fortløpende. Terrassene (driftsetappene) innenfor bruddet avgrensning skal slakkes ut slik at inne i uttaksområdet får omtrent de samme stigningsforholdet som før inngrepet. Skråninger langs uttakenes ytterkanter blir planert ut til 1:3, i løsmasser eller tilnærmet tidligere skråninger. Fjellpaller legges ned til 45 grader, og fylles opp for å dempe høyde. Denne stigningen er lett farbar for dyr og mennesker. Storbakken helt i sørøst i planområdet har et naturlig fall på 1:1 og det foreslås at stigningen beholdes også etter uttaket er avsluttet. Områdene skal deretter tilplantes og tilsåes. Ved endelig avslutning av masseuttaket skal område føres tilbake til tidligere bruk som friområde. Tilbakeføringen har 3 hovedelementer; fjerning av teknisk anlegg nytt til driften i området, forming av terreng, og revegetering.

DMF vurderer det slik at de planer som foreligger for etterbruk eller tilbakeføring er tilfredsstillende, og således ikke noe avgjørende moment mot at konsesjon gis.

5.11 Økonomisk sikkerhetsstillelse

Tiltakshaver har i samsvar med forskrift til mineralloven § 2-1 fremsatt forslag til sikkerhetsstillelse i sin søknad om driftskonsesjon. DMF fastsetter endelig krav til sikkerhetsstillelsen.



Tiltakshaver budsjetterer med kr 1,50 per tonn til planering, såing og beplantning, og regner med at dette kan utgjøre årlige fondsavsetninger på om lag kr 290 000 avhengig av markedet. Tiltakshaver ser derfor ikke behovet for at DMF skal stille krav om annen økonomisk garanti.

5.11.1. Pålegg om økonomisk sikkerhetsstilling og vurdering av sikkerhetens størrelse

DMF vurderer Tiltakshavers forslag til sikkerhetens størrelse som utilstrekkelig. Etter forskrift til mineralloven § 2-1 tredje ledd skal den økonomiske sikkerheten være tilstrekkelig til å dekke tiltakshavers sikrings- og oppryddingsplikt.

DMF finner etter en konkret vurdering av tiltaket at Tiltakshaver skal pålegges å stille finansiell sikkerhet med NOK 800 000 for oppfyllelsen av nødvendige sikrings- og oppryddingstiltak etter mineralloven §§ 49 og 50, jf. mineralloven § 51. Ved vurderingen av størrelsen på sikkerheten har DMF lagt vekt på egne erfaringstall for tilsvarende uttak, med tillegg for eksterne- og uforutsette kostnader.

5.11.2. Sikkerhetsstillingens form

Formen på sikkerhetsstillingen skal være slik at den ved konkurs hos Tiltakshaver ikke vil inngå i konkursboet jf. forskrift til mineralloven § 2-1 tredje ledd.

Etter DMF sin vurdering vil det være hensiktsmessig at den økonomiske sikkerheten stilles ved bankgaranti og individuell fondsavsetning til bankkonto, som det i henhold til egen avtale om finansiell sikkerhetsstilling skal etableres pant i til fordel for DMF, jf. panteloven §§ 4-4 til 4-6. Tiltakshaveren skal ikke ha rådighet over slik bankkonto som skal sperres til fordel for DMF.

Bankgaranti – oppstartsfase

DMF vurderer at det er nødvendig at Tiltakshaver før oppstart av drift stiller en bankgaranti som en påkravsgaranti, som DMF finner tilfredsstillende, for et beløp stort NOK 300 000. Dette for å ha tilstrekkelig sikkerhet i en oppstartsfase før fondet har nådd maksimal avsetning. Størrelsen av bankgarantien er satt ut i fra en vurdering av hva som anses å være tilstrekkelig sikkerhet i denne fasen.

DMF kan fremme krav under bankgarantien i følgende tilfeller:

- (i) Etter utløpet av Tiltakshavers frist til å utføre nødvendige sikrings- og oppryddingstiltak som aksepteres av DMF;
- (ii) Ved konkurs, opphør eller annen avvikling av Tiltakshavers virksomhet; og
- (iii) Ved tilbakekall av konsesjonen.

Ved melding til garantisten om at ett av tilfellene i punkt (i) – (iii) over foreligger skal DMF ha rett til å få utbetalt det krav som gjøres gjeldende under bankgarantien, uten hensyn til innsigelser fra Tiltakshaver. Bankgarantien skal bestå så lenge beløpet innestående på bankkontoen ikke har nådd NOK 300 000. Når beløpet innestående på bankkontoen har nådd NOK 300 000, eller etter skriftlig samtykke fra DMF forut for dette tidspunkt, faller plikten til bankgaranti bort.



Individuell avsetning, avsetningsperiode og avsetningens størrelse

Deretter skal Tiltakshaveren gjøre årlige avsetninger til bankkontoen inntil totalbeløpet på NOK 800 000 er nådd. Årlige innskudd beregnes etterskuddsvis ut fra forrige års uttak av masse. Det skal årlig innbetales NOK 0,25 pr tonn uttatt masse.

Ved fastsettelse av sats per tonn uttatt masse har DMF lagt til grunn at fondet skal bygges opp over en periode på 16 år, det vil si NOK 50 000 pr år. I søknaden er uttak anslått til 65 000 m³/år, tilsvarende 200 000 tonn/år, noe som gir en årlig avsetning på NOK 0,25 pr tonn.

Innbetaling for forrige års uttak av masse må være avsatt innen 1. februar etterfølgende år.

5.11.3. Rapportering og dokumentasjon

Innestående beløp på konto skal årlig dokumenteres ved å gi DMF tilgang til en oppdatert kontoutskrift. All avkastning på midlene godskrives kontoen.

Videre finner DMF behov for at Tiltakshaver underveis i driften vurderer om den eksisterende sikkerhetsstillelsen er tilstrekkelig til å dekke kostnadene til sikring- og oppryddingstiltak, og gir DMF tilbakemeldinger om dette. Dersom uttakets beregnede driftsperiode endres, eller det skjer andre vesentlige endringer i driftsplanen, skal DMF underrettes umiddelbart. Ellers skal tiltakshaver hvert femte år foreta en vurdering av om sikkerheten er tilstrekkelig. Når vurderingen er foretatt, skal tiltakshaver utarbeide en rapport som oversendes DMF uten unødig opphold.

DMF kan også ha behov for ytterligere rapportering og dokumentering enn det som fremkommer over, og finner av den grunn nødvendig å pålegge Tiltakshaver plikter om dette i konsesjonsvilkårene.

5.11.4. Justering av sikkerheten

Etter forskrift til mineralloven § 2-2 første ledd annet punktum kan DMF fatte vedtak om endring av avsetningens størrelse, herunder om Tiltakshavers årlige innbetaling og tidspunkt for innbetaling. Slike endringer kan også til enhver tid skje ved endringer av mineralloven, andre relevante lover, forskrifter og vedtak.

5.12 Tiltakets innvirkning på naturgrunnet for samisk kultur, næringsliv og samfunnsliv

I reguleringsplanens bestemmelser er det tatt inn egne bestemmelser knyttet trekkveg for rein. DMF forutsetter at tiltakshaver etterlever disse bestemmelsene. Uttaket slik det er omsøkt i denne driftskonsesjon, holder seg hovedsakelig til areal hvor det tidligere har vært drevet masseuttak. DMF kan derfor ikke se at en tildeling av driftskonsesjon vil ha noen negativ innvirkning på samisk kultur, næringsliv og samfunnsliv.

6. Driftskonsesjonens varighet

Driftskonsesjonen kan revideres etter 10 år.

Driftskonsesjonen bortfaller hvis ikke drift er startet opp senest fem år etter at konsesjonen er gitt. Det samme gjelder hvis driften blir innstilt i mer enn ett år. Det



kan søkes til DMF om forlengelse av disse fristene. Driftskonsesjonen faller også bort dersom:

- Utvinningsretten for statens mineraler slettes
- avtalen om rett til å utnytte forekomst av grunneiers mineraler opphører
- skjønn ikke er krevd innen ett år etter at ekspropriasjonstillatelse er gitt etter mineralloven § 37 andre ledd bokstav a

Driftskonsesjonen kan ikke overdras. Dette gjelder også ved overdragelse av utvinningsretten.

7. Tiltakshavers plikter

Tiltakshaver har rettigheter og plikter som følger av mineralloven med forskrifter.

Meldeplikt ved oppstart og stans av drift

Senest en uke før oppstart av driften skal tiltakshaver sende melding til DMF. Tiltakshaver skal også sende melding til DMF før driften midlertidig stanses eller legges ned, i henhold til mineralloven § 44.

Driften skal utføres med varsomhet

Driften skal utføres med varsomhet slik at skadene ikke blir større enn nødvendig. Arbeidene skal heller ikke føre til unødvendig forurensning eller skade på miljøet, i henhold til mineralloven § 48.

Forsvarlig sikring og opprydding

Området skal sikres slik at arbeidene ikke medfører fare for mennesker, husdyr eller tamrein. Sikringsplikten omfatter også gruveåpninger, tipper og utlagte masser på områder som er tilknyttet konsesjonsområdet i henhold til mineralloven § 49. Området skal være forsvarlig ryddet mens arbeidene pågår, i henhold til mineralloven § 50. Området skal være forsvarlig ryddet og varig sikret etter at arbeidene er avsluttet, i henhold til mineralloven §§ 49 og 50. DMF kan fastsette en frist for når oppryddingen skal være avsluttet.

Ansvar for bergteknisk ansvarlig

Bergteknisk ansvarlig har et særskilt ansvar for å påse

- at driften skjer på en teknisk forsvarlig måte slik at hensynet til arbeidstakere, nærliggende bebyggelse og omgivelsene ellers ivaretas
- at avbyggingen av forekomsten skjer på en bærekraftig måte
- at driften til enhver tid skjer etter en ajourført og godkjent driftsplan

Rapportering

Tiltakshaver skal sende årlig driftsrapport til DMF via «MinSide» på dirmin.no.

8. Rett til å klage

Partene i saken og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket i samsvar med reglene i forvaltningsloven kapittel VI.

Fristen for å klage er 3 uker etter at dere mottok dette brevet. Klagen skal sendes til DMF for ny vurdering. Dersom DMF ikke finner grunn til å gjøre om vedtaket, sendes klagen til Nærings- og fiskeridepartementet, som treffer endelig vedtak i saken. Klagen må beskrive og begrunne hva det klages over, og inneholde forslag til endringer.



Partene i saken har rett til å gjøre seg kjent med saksdokumentene, etter forvaltningsloven §§ 18 og 19.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.

Vennlig hilsen

Maria Lauritzen
seksjonssjef

Thomas Furunes
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Thomas Furunes

Vedlegg:

Fornes Øst - avtale om finansiell sikkerhetsstillelse

Fornes Øst - godkjent driftsplan

Fornes Øst - konsesjonsområde

Fornes Øst - pantsettelseserklæring

Fornes Øst - påkravsgaranti

Mottakere:

Nord vei & Anlegg AS

Gottesjordnesset
Industriområde

9310 SØRREISA